



HELSETILSYNET
tilsyn med sosial og helse

KD

19 APR. 2006

Saksnr.	Doknr.	Arkivkode
200600906	65	

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:

VÅR REF: / OUR REF:
2006/436 | MNY

DATO: / DATE:
11 . april 2006

Høringsuttalelse - endring i forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene til å omfatte også helse- og sosialfagutdanningene

Statens helsetilsyn viser til Kunnskapsdepartementets ekspedisjon av 28. februar 2006 der departementet sender på høring forslag om endring i forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene, slik at forskriften utvides til å omfatte også helse- og sosialfagutdanninger.

Statens helsetilsyn har gjennom flere år mottatt henvendelser fra ulike høyskoler som har uttrykt at universitets- og høyskoleloven ikke gir et tilstrekkelig grunnlag for å ekskludere studenter som anses uskikket for å være helsepersonell. Høgskolene har etterlyst et rettslig grunnlag for en egen skikkethetsvurdering. Statens helsetilsyn har ved ulike anledninger tatt opp dette med utdanningsmyndighetene. I vår høringsuttalelse av 16. juni 2003 til daværende utkast til forskrift for skikkethetsvurdering, uttrykte vi derfor stor tilfredshet med etablering av en slik forskrift. Vi ønsker igjen forskrift om skikkethetsvurdering i helse- og sosialutdanningene velkommen og håper at den blir iverksatt i tråd med fremdriftsplanen i departementets høringsbrev.

Av hensynet til sikkerheten for pasientene og kvalitet i helsetjenesten vil vi påpeke at alle helseutdanninger til yrker som gir rett til autorisasjon etter helsepersonelloven § 47, bør omfattes av tilsvarende bestemmelser. Det bør derfor utarbeides en forskrift for skikkethetsvurdering i utdanninger på videregående skoles nivå. Eksempler på slike utdanninger er ambulansarbeider-, omsorgsarbeider- og hjelpepleierutdanning. Disse yrkesgruppene arbeider ofte svært selvstendig med pasienter og klienter, spesielt i hjemmetjenesten.

Departementet foreslår hvilke typer utdanninger som forskriften skal gjelde for, men nevner ikke hvilke kriterier som er lagt til grunn for utvelgelsen. Etter vårt syn bør i prinsippet alle universitets- og høyskoleutdanninger som gir rett til autorisasjon, omfattes av bestemmelsene i forskriften. Dessuten bør sosionom- og

barnevernsutdanningen inkluderes, slik departementet har foreslått. Dersom dette prinsippet legges til grunn, vil en eventuell etablering av kiropraktorutdanning i Norge automatisk bli omfattet av forskriften.

Formålet med skikkethetsvurdering av studenter i helse- og sosialfagutdanninger

Formålet med skikkethetsvurdering av studenter i helse- og sosialfagutdanninger bør etter vår vurdering være det samme som formålet med helsepersonelloven, jf, helsepersonelloven § 1 som lyder:

”Lovens formål er å bidra til sikkerhet for pasienter og kvalitet i helsetjenesten samt tillit til helsepersonell og helsetjeneste”.

Et slikt formål bør eksplisitt uttrykkes i forskriften der sosialtjenesten også inkluderes.

Vurderingskriterier for helse- og sosialfagutdanningene

Vurderingskriteriene i forskrift for skikkethetsvurdering i helse- og sosialfagutdanningene bør etter vårt syn ta utgangspunkt i kriteriene for tildeling og tilbakekall av autorisasjon, jf helsepersonelloven §§ 48 annet ledd bokstav d og 57. Helsepersonellovens § 57 lyder:

”Statens helsetilsyn kan kalle tilbake autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning dersom innehaveren er uegnet til å utøve sitt yrke forsvarlig på grunn av alvorlig sinnslidelse, psykisk eller fysisk svekkelse, langt fravær fra yrket, bruk av alkohol, narkotika eller midler med lignende virkning, grov mangel på faglig innsikt, uforsvarlig virksomhet, grove pliktbrudd etter denne lov eller bestemmelser gitt i medhold av den, eller på grunn av atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen.

Autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning kan kalles tilbake dersom innehaveren til tross for advarsel unnlater å innrette seg etter lovbestemte krav.

Autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning kan kalles tilbake også dersom vilkår fastsatt i forskrift etter §§ 48, 49 eller 51 ikke er oppfylt”.

Etter Statens helsetilsyns vurdering bør vurderingskriteriene i forskriftens § 2b avspeile tilbakekallskriteriene i helsepersonelloven § 57. Vurderingskriteriene vil således være:

- alvorlig psykisk eller fysisk sykdom
- bruk av alkohol, narkotika eller midler med lignende virkning
- grov mangel på faglig innsikt
- uforsvarlig virksomhet
- grove pliktbrudd etter helsepersonelloven eller bestemmelser gitt i medhold av den
- atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen

Vurderingskriteriene bør utdypes og konkretiseres i merknadene til § 2b.

En slik struktur vil etter vårt syn gjøre forskriften mer oversiktlig og tilgjengelig. Slik forskriften nå er utformet inngår eksempelvis kritikkverdig atferd i flere av punktene.

Kommentarer til enkelte vurderingstema og merknader

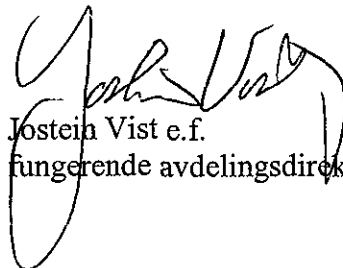
Dersom formuleringene i § 2b bokstav d blir stående foreslår Statens helsetilsyn at:
”studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg ulovlige medikamenter i

studietiden” endres til ”studenten misbruker rusmidler eller ulovlig tilegner seg vanedannende medikamenter i studietiden”.

Likeledes vil vi bemerke at følgende merknad til § 2a og 2 b ikke tar nødvendig hensyn til den allmenne tillit til helsepersonell og helsetjenesten:

”voldshandlinger som har skjedd i fritiden bare vektlegges hvis de er av en slik art eller et slikt omfang at det er trolig at studenten vil kunne reagere voldelig i det aktuelle yrket.”

Med hilsen



Jostein Vist e.f.
fungerende avdelingsdirektør

Marit Nygaard
Marit Nygaard
seniorrådgiver

Kopi: Helsetilsynet i fylkene

Saksbehandler: Marit Nygaard, tlf. 21 52 99 24